

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5CoE/43/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114200286
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114200286.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r. o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti povinnému: A. T., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom G. XX, XXX XX N. N., zast. opatrovníkom M. U., zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, na vymożenie pohľadávky v sume 2.008,76 Eur s príslušenstvom, v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Júliou Kubjatkovou, so sídlom Exekútorského úradu v Brezne, pod spisovou značkou Ex 1294/13, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 1Er/35/2014-13 zo dňa 31.01.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod spisovou značkou Ex 1294/13. Súd rozhodol podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku), v spojení s ustanoveniami § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/ a odsek 5 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným posúdil ako spotrebiteľský vzťah a zameral sa na skúmanie dojednaných zmluvných podmienok z hľadísk a kritérií spotrebiteľského práva. Exekučný súd konštatoval, že rozhodcovská zmluva, hoci bola uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej oprávneným pri uzatváraní zmlúv o úvere so spotrebiteľmi. Súd mal preto za právne bezvýznamné, či riešenie sporu rozhodcovským súdom vyplýva z rozhodcovskej doložky k zmluve alebo z osobitnej zmluvy. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie nemožno považovať také, s ktorým mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Návrh rozhodcovskej zmluvy je pripravený na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje a spotrebiteľ nemôže obsah zmluvy zmeniť, nemôže vyjednávať, jedinou alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu ako celku. Oprávnený nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania, pričom dôkazné bremeno spočíva na strane dodávateľa. Podľa dojednania rozhodcovskej zmluvy sa všetky spory zo zmluvy o úvere mohli riešiť buď rozhodcovským súdom, alebo pred všeobecným súdom. Súd však konštatoval, že skutočnosť, že v rozhodcovskej zmluve je uvedená alternatíva, umožňujúca riešenie sporov pred príslušným súdom, neodstraňuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom možno podľa názoru exekučného súdu považovať za skôr teoretickú, no najmä spotrebiteľovi sa nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu vykonaného silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Znenie rozhodcovskej zmluvy síce neodporuje doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami zákon obchádza. Exekučný súd právne posúdil takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve ako neprijateľnú podmienku a ako taká bola už od počiatku absolútne neplatnou v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V dôsledku toho súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný

a absencia tejto jeho vlastnosti je neodstrániteľnou prekážkou brániacou vykonaniu exekúcie a tým aj dôvodom na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na jej vykonanie.

Proti uzneseniu okresného súdu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Poukázal predovšetkým na skutočnosť, že rozhodcovská zmluva č. 8500037902 je samostatným úkonom, ktorého existencia nebola podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy, respektíve jej trvania ako takej. Oprávnený uviedol, že nepozná dôvod, pre ktorý sa exekučný súd nezaoberal celou rozhodcovskou zmluvou. Poukázal najmä na bod 2 predmetnej rozhodcovskej zmluvy, ktorý výslovne uvádza, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne, že dlžník nie je povinný prijať návrh danej rozhodcovskej zmluvy. Taktiež z bodu 7 rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že dlžník môže odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 kalendárnych dní od jej uzavretia. Uplatnením tohto práva môže dlžník bez ohľadu na postoj veriteľa dosiahnuť zánik rozhodcovskej zmluvy, bez toho, aby to malo vplyv na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere. Oprávnený taktiež namieta, že predmetná rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere. Domnieva sa preto, že táto rozhodcovská zmluva spĺňa charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve. Oprávnený podotkol v tejto súvislosti, že nie je mu potom celkom zrejmé, ako si súd predstavuje znenie rozhodcovskej zmluvy bez dohody zmluvných strán o tom, ako sa budú spory zo zmluvy o úvere riešiť, s dodržaním ustanovení Občianskeho zákonníka o určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Oprávnený taktiež uviedol, že spotrebiteľ vzhľadom na znenie rozhodcovskej zmluvy vedel a vedieť mohol o význame, právnych dôsledkoch a dobrovoľnosti uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ potom povinný akceptoval rozhodcovskú zmluvu, urobil tak dobrovoľne a rovnako tak aj z vlastného rozhodnutia nevyužil možnosť od danej zmluvy odstúpiť. Rozhodcovská zmluva v danej veci nie je súčasťou všeobecných podmienok, respektíve inej zmluvy a povinný pri uzavretí tejto zmluvy mohol bez akýchkoľvek dôsledkov uzavrieť osobitne zmluvu o revolvingovom úvere. Z hľadiska účinkov rozhodcovskej zmluvy a samotného rozhodcovského konania oprávnený taktiež poukázal na to, že spotrebiteľovi poskytuje minimálne rovnaký, a v niektorých smeroch oveľa širší, rozsah ochrany a možnosti uplatnenia jeho práv, ako je tomu pri konaní pred súdom. Taktiež oprávnený podotkol, že z formulácie rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené v konaní pred všeobecným súdom, alebo pred rozhodcovským súdom. Konanie pred rozhodcovským súdom je preto len alternatívne a nevyžaduje sa od spotrebiteľa, aby postupoval len pred arbitrážou. Oprávnený v odvolaní poukázal na obsah viacerých súdnych rozhodnutí, v ktorých všeobecné súdy zaujali totožné právne stanovisko ako prezentoval v odvolaní. V závere odvolania potom zhrnul, že vzhľadom na vyššie uvedené argumenty naďalej zotrváva na názore, že právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci bola daná a rozhodcovská zmluva nie jej neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Navrhuje preto, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie.

Vo veci rozhodla vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Banská Bystrica. Zákonný sudca predložila vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa ustanovenia § 374 ods. 4 O. s. p. s vyjadrením, že odvolaniu účastníka konania nemieni vyhovieť.

Návrhom doručeným exekútorovi dňa 19.12.2013 sa oprávnený domáhal vykonania exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, ktorým bol Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline spisovej značky: RK-PC-1501/13-LP zo dňa 10.06.2013. Pokiaľ súd skúmal formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, predovšetkým spôsobilosť predmetného rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, správne postupoval, pokiaľ nevychádzal len z obsahu predloženého rozsudku rozhodcovského súdu, keďže predmetom rozhodcovského konania bol nárok veriteľa vyplývajúci zo Zmluvy o revolvingovom úvere VS: XXXXXXXXXX zo dňa 24.02.2011. Exekučný súd však pri skúmaní podmienok pre vydanie poverenia pre súdneho exekútora nebol dôsledný, keď odvolaním napadnutým uznesením žiadost'

súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol na základe takého právneho posúdenia, ako je v odôvodnení uznesenia uvedené.

Odvolaací súd, vychádzajúc z dôvodov a rozsahu odvolania, po oboznámení sa s obsahom spisu konštatuje, že súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie vec nesprávne právne posúdil. Je nutné prisvedčiť odvolacej námietke, že záver, z ktorého exekučný súd vychádzal pri rozhodovaní, t.j. že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nebolo individuálne so spotrebiteľom dojednané a ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán výrazne v neprospech spotrebiteľa, nezodpovedá obsahu spisu a výsledkom dokazovania v danej exekučnej veci.

Odvolaací súd sa oboznámil detailne s obsahom predložených listinných dôkazov, predovšetkým venoval pozornosť a skúmal obsah predloženej Rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.02.2011 uzatvorenej podľa § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (č. I. 10 spisu). Odvolaací súd konštatuje, že rozhodcovská zmluva, zakladajúca legitimitu pre exekučný titul v danej exekučnej veci, nebola zakomponovaná ako súčasť formulárovej úverovej zmluvy, nakoľko bola zmluvnými stranami uzatvorená osobitne. Táto listina navyše je aj označená výrazne ako ROZHODCOVSKÁ ZMLUVA, takže už aj z jej označenia muselo byť, resp. malo byť spotrebiteľovi zrejmé, o aký konkrétny právny úkon ide, pretože nebola len včlenená do iných zmluvných ustanovení, s obsahom ktorých by splyvala. Podstatná z hľadiska posúdenia individuálnosti tohto zmluvného právneho vzťahu je skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formálne odčlenená od všetkých ostatných zmluvných dojednaní, je individualizovaná vo vzťahu ku konkrétnemu spotrebiteľovi, číslo Rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zodpovedá číslu zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorenej toho istého dňa medzi oprávneným a povinným, je osobitne datovaná a aj osobitne podpísaná povinnou osobou - spotrebiteľom. Za predpokladu takéhoto koncipovania rozhodcovskej zmluvy potom nemožno mať za to, že toto zmluvné dojednanie nebolo individuálne so spotrebiteľom dojednané, pretože celkom zjavne spotrebiteľ mal možnosť osobitne túto zmluvu neprijat' a nepodpísať. Zo znenia predmetnej rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že nevyplýva v prípade takejto voľby a rozhodnutia spotrebiteľa žiadna konzekvencia majúca vplyv na dojednaný spotrebiteľský vzťah. Z obsahu predmetnej rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že „uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný“ (bod 2. zmluvy). V bode 3. tejto rozhodcovskej zmluvy je taktiež osobitne uvedené, že „veriteľ pred uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzatvorenia“. Taktiež zásadné z hľadiska posúdenia miery práv, ktoré z obsahu tejto zmluvy pre spotrebiteľa vyplývajú, že aj dojednanie v závere rozhodcovskej zmluvy osobitne zakomponované, a to právo „dlžníka od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzatvorenia tejto zmluvy“ (bod 7. zmluvy). Je preto nutné ešte na dôvažok konštatovať, že spotrebiteľka mala ponechanú voľbu do určitého časového obdobia od zmluvy odstúpiť a to aj bez uvedenia dôvodu, čo je dojednanie v prospech spotrebiteľa, umožňujúce spotrebiteľovi sa opätovne podrobne v pohodlí a bezpečí domáceho prostredia a bez časového stresu oboznámiť detailne a podrobne s obsahom zmluvy, ktorú podpísal a následne ešte zvážiť prípadné odstúpenie od nej. Za daných citovaných dojednaní tvoriacich obsah tejto osobitne dlžníčkou podpísanej rozhodcovskej zmluvy potom nemožno konštatovať, že nebola so spotrebiteľkou dojednaná individuálne. Je pritom nutné vychádzať z platnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv, ktorá nevyklučuje uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy aj so spotrebiteľom, za predpokladu, ak tieto podmienky boli so spotrebiteľom individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Námietku odvolateľa, že rozhodcovská zmluva bola v konkrétnom prípade dojednaná individuálne a spôsobom, ktorý umožňoval jej individuálne odmietnutie zo strany spotrebiteľa, je nutné považovať za zásadnú a z hľadiska posúdenia správnosti úvah a záverov prvostupňového súdu, z ktorých vo svojom rozhodnutí vychádzal, aj za primárnu. Pokiaľ bolo preukázané, že skutočne mala povinná, ako spotrebiteľka, skutočnú, reálnu (nielen hypotetickú) možnosť odmietnuť a vylúčiť rozhodcovskú

zmluvu, a to aj dodatočne do štrnástich kalendárnych dní od jej uzatvorenia a aj bez uvedenia dôvodu, odôvodnenie odvolaním napadnutého uznesenia exekučného súdu potom zjavne neobstojí. Neexistuje tak tvrdenie, ktoré by spochybňovalo alebo oslabovalo tvrdenie oprávneného podporované listinnými dôkazmi. Uznesenie v takom znení, vzhľadom na rozpornosť odôvodnenia s preukázaným skutkovým stavom tak nemôže obstať. Za daného skutkového stavu je nutné dojednanú Rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.02.2011 v konkrétnej veci, vzťahujúcu sa k zmluve o revolvingovom úvere 8500037902 zo dňa 24.02.2011, považovať za individuálne dojednanú so spotrebiteľom a preto nemôže ísť o neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd však súčasne zdôrazňuje, že tento záver nie je možné aplikovať paušálne na všetky zmluvy uzatvárané konkrétnym oprávneným (o ktorých má odvolací súd vedomosť zo svojej rozhodovacej činnosti) a je nevyhnutné vždy v každom konkrétnom prípade skúmať okolnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy, respektíve rozhodcovskej doložky zásadne individuálne.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.